

„Господарят на литографския камък“

Така някои изкуствоведи наричат българския график-литограф Борис Бранков, който извървява сложен и нелек път, за да намери своето място в света на модерната европейска графика. До неговия творчески свят, провокиращ въображението и подбуждащ към размисъл и съзерцание, публиката се докосна на 7 януари по време на официалното откриване на най-новата му изложба „Магическият свят на литографията“ в галерията на Българския културен институт в Прага. Експозицията бе посветена на 70-годишнината на Борис Бранков и представи повече от 70 творби, илюстриращи разнообразната творческа природа на автора, съчетана с необикновена прецизност на литографската техника.

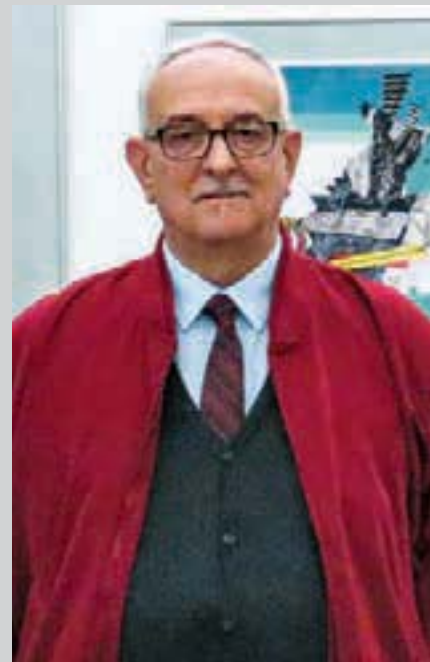
В своята работа Борис Бранков минава през всички графични техники, докато се влюбва в литографията и вече 30 години създава ръчно отпечатани литографии. Съществена роля за развитието му като график-литограф изиграва няколкомесечната му работа със специалисти от института „Тамаринд“ към Университета в Ню Мексико, САЩ. Запознаването с най-новите постижения на литографската техника карат твореца да експериментира и същевременно да търси равновесието между класическите литографски методи и новите възможности на това изкуство. Резултатът от тези експерименти е раждането на многоцветни, експресивни литографии, интерпретиращи красотата на света, ценностите и философията на човешкия живот или митологията. В творбите си Борис Бранков използва богати фигурални композиции, които постепенно преминават в абстрактно-метафорични вариации и визии, а моята скромна особа, без претенции да разбира от изкуство, забеляза и постоянно повтарящи се женски образи, умело втъкани в сюжета на картината. Всъщност така и трябва – нали жените са музи за хората на изкуството, откак-то свят светува!

От 1997 г. Борис Бранков продължава творческата си работа в Република Чехия. В Прага, в родния град на Алоис Зенефелдер – изобре-

тателят на литографията, големият български художник открива нови източници на творческо вдъхновение. В продължение на две години работи в литографското ателие „У Пръстену“ (U Prstenu), намиращо се в близост до Староместкия площад, където продължава да експериментира и създава ръчно отпечатани литографии. Заедно с голямоформатните литографски творби, започва да сътворява и малки графики, т.нар. Екслибриси за известни световни колекционери, които се отличават с реалистична рисунка и фини цветни нюанси.

Изключителното художествено майсторство, съчетано с познаването на всички детайли на ръчния литографски печат, правят картините на Борис Бранков уникални. Всяка творба е нарисувана, обработена и отпечатана от твореца на ръчна преса и на оригинална ръчна хартия.

Тук му е мястото да си призная, че познавам г-н Бранков – или Борето, както му казваме – от години. Почти всеки ден минавам покрай ателието му, много често се спирам, но никога така и не се осмелих да надникна, защото си мисля, че творческият процес е самотно занимание. Чак когато всичко е изпиано прецизно, идва ред на публиката. Аз пък използвам новооткритата изложба на Борис Бранков, за да му задам няколко въпроса с надеждата поне леко да откrehна завесата към света на твореца.

Борис Бранков е роден в София през 1945 г. През 1976 г. завършва Националната художествена академия, специалност графика. През 1982 г. печели първа награда за графика „Южна пролет“.

Твори в областта на илюстрацията и оформлението на книгата в издателство „Отечество“ в София. Илюстрирал е около 50 книги за деца и възрастни. Няколко години завежда Графичната база на Националната художествена академия в София. След пристигането си в Прага работи в литографското ателие на галерия „У Пръстену“. В периода 2000-2012 г. ръководи пролетни литографски курсове в Германия.

Има 12 самостоятелни изложби в България, Чехия и Германия. Участва в редица български и международни графични изложби: Графично биенале – гр. Варна, MiniPrint – Словения, Intergrafik – Берлин, „Малка графика“ – Белград, Графичен конкурс – Испания, Ex libris-конкурси в Белгия, Италия, Чехия и Хърватия и мн. др. Негови творби са притежание на Националната галерия в София, както и на частни колекции в Германия, Канада, Чехия, САЩ, Англия, Гърция, Австрия, Швейцария, Швеция, Люксембург, Белгия и Холандия.

инж. арх. Николай Бранков, Борис Бранков, Галина Тодорова

Размисъл и съзерцание

Докосване до творческата природа на автора

Борис Бранков между своите приятели и почитатели

– Г-н Бранков, кога разбрахте, че искате да станете художник?

– Това е един много труден въпрос, при който нещата са сложни и многопластови. Едно е да искаш, друго е да можеш, а трето е да го направиш. Не знам дали съм успял да съчетая всичко това. Може би първият подтик са ми дали моливите и белите листове от ученическата тетрадка, както и хуморът, който ме съпътства в живота, с който съм направил първите свои рисунки, карикатури и хумористични шаржове.

– Кое провокира интереса Ви към литографията?

– Привлякоха ме невероятните възможности на тези графична техника, след като бях работил дълги години в почти всички графични техники – офорт, суха игла, гравюра на дърво и линолеум. Привлече ме големият артистизъм и разнообразие, които литографията предлага.

– Трудно ли се изработва една литографска творба и какви умения са необходими, за да стане човек добър литограф?

– Всичко се базира на солидни знания и добри практически умения – литографията е една обширна наука, която не се учи за ден-два. Все още търся, експериментирам и претоткривам неща, които старите майстори са скривали или премълчавали пред своите ученици.

– Освен визуалния ефект влагате ли смисъл в самата техника и в материала, който използвате?

– Естествено, визията и технологията са неразривно свързани с материала, като всичко това трябва да се владее до съвършенство, за да се постигне желаната идея.

– Живеем в света на компютърните технологии. Влият ли те на изкуството на литографията?

– Влияят и то изключително много, за съжаление, и всеки художник се стреми по-бързо и по-леко да стигне до крайния резултат и да получи една добра творба. Но някои творци малко преиграват и на края творбата отива в други крайности.

– Илюстрирал сте над 50 книги за деца и възрастни – откъде черпите вдъхновение за подобен вид работа?

– Вдъхновение винаги има, особено като имаш пред себе си интересен текст, който ти дава възможността да развиеш фантазията си и да навлезеш дълбоко в същността му. Илюстрацията е не само повторение на текста, а и негово обогатяване и допълване с различни мотиви и нови подходи и идеи.

– Можете ли да си представите своя живот без изкуството?

– „Изкуството е вечно, а идеалът е безкраен“, така казваше бай Дечко Узунев – не е възможно за човек, който цял живот е бил вътре в изкуството, изведнъж да се събуди и да си каже: от днес ще правя нещо друго.

– Започнахте 2016 със силна изложба, уважена от многобройна публика. Планирате ли и други изложби до края на годината?

– Дали е силна изложбата, това ще кажат зрителите и ценителите на този вид изкуство. Много е трудно човек да говори за собственото си творчество. Имам планове, но те зависят от много фактори. Но на първо място зависят от работата в ателието и голямото желание за нови творби. Мисловният процес непрекъснато ражда нови идеи и има моменти, в които човек вижда, че не всичко може да се реализира, но... трябва да се експериментира. Това е творческият процес... Имам разбира се планове за някои участия в панаири по изкуството, но всичко е все още в звездите и бъдещето ще покаже какво ще успее да реализирам. ♦